

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

04.04.2017 № 04-633

Голові Верховної Ради України

На № _____ від _____

Парубію А.В.

Щодо результатів аудиту

Шановний Андрію Володимировичу!

Рахункова палата провела аудит ефективності використання коштів державного бюджету на соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, за принципом «гроші ходять за дитиною».

За результатами розгляду матеріалів аудиту Рахункова палата зробила висновок, що виплата державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом «гроші ходять за дитиною» позитивно вплинула на створення умов для виховання дітей в сімейному середовищі.

Обсяги субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на такі цілі за бюджетною програмою за КПКВК 2511110 за останні п'ять років зросли у 1,7 раза – з 381,8 млн грн до 656,2 млн грн, що у 2016 році дало можливість здійснювати щомісяця виплати державної соціальної допомоги в середньому на 12,5 тис. дітей і виплачувати грошове забезпечення 4,7 тис. батькам-вихователям та прийомним батькам.

Підвищився рівень забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, сімейними формами виховання. За останні п'ять років чисельність дітей, охоплених такими формами виховання, зросла з 80,8 відс. до 91,5 відс., з них дітей, влаштованих до дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей, – з 12,7 відс. до 18,8 відсотка.

Нормативно-правова база, що регулює питання соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, за принципом «гроші ходять за дитиною», здебільшого сформована, проте низка проблем потребує розв'язання та законодавчого врегулювання.

Актуальним є внесення змін до Сімейного кодексу щодо визначення кількості осіб, які мають право створювати дитячий будинок сімейного типу. Потребує законодавчого корегування право влаштування до дитячого будинку сімейного типу, створеного однією особою, до 10 дітей, що створює додаткове фізичне та психологічне навантаження на дітей-вихованців і батьків-вихователів та несе ситуаційні ризики неможливого або неякісного надання батьками-вихователями соціальних послуг.

Не врегульоване і питання захисту житлових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, зокрема дітей, які є внутрішньо переміщеними особами, щодо зарахування їх на квартирний і соціальний квартирний облік за місцем їх перебування. Потребує прискорення затвердження порядку надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів.

Через вилучення із Закону України від 01.07.2014 № 1556 «Про вищу освіту» (у редакції Закону України від 24.12.2015 № 911 –VIII) пільги щодо вступу такої категорії дітей до вищих навчальних закладів поза конкурсом потребує приведення у відповідність із його нормами постановою Кабінету Міністрів України від 05.04.1994 № 226 «Про поліпшення виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування».

Аудитом встановлено, що у 2016 році Міністерством фінансів України, Міністерством соціальної політики України, розпорядниками коштів місцевих бюджетів не забезпечено обґрунтованого планування та ефективного управління коштами державного бюджету за КПКВК 2511110, що зумовило зменшення та перерозподіл протягом бюджетного року обсягів субвенції на суму 113,4 млн гривень. Крім того, нерозподілені залишки субвенції у сумі 58,6 млн грн, що утворились внаслідок непідтвердження їх бюджетними зобов'язаннями, наприкінці 2016 року було повернено до державного бюджету. Як наслідок, на визначені цілі не використано 172 млн грн субвенції, або майже чверті бюджетних призначень на цю програму.

Система повноважень учасників процесу влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, до прийомних сімей і дитячих будинків сімейного типу, супроводження та контролю за умовами утримання і виховання таких дітей, організації виплати їм соціальної допомоги, яка координується Мінсоцполітики, складна і розгалужена, несе організаційні ризики через інституційні неузгодженості і потребує удосконалення. Також аудит засвідчив необхідність удосконалення існуючого механізму фінансового забезпечення соціального захисту дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, за принципом „гроші ходять за дитиною”.

За результатами аудиту встановлено, що неналежний контроль за станом нарахування та виплати соціальної допомоги і грошового забезпечення як з боку Мінсоцполітики, так і розпорядників коштів місцевих бюджетів, відсутність взаємодії між задіяними у цьому процесі органами, їх організаційні прорахунки негативно позначились на законності, своєчасності та повноті виплати соціальної допомоги і грошового забезпечення та призвели до використання коштів із порушенням вимог чинного законодавства – більше як 25 млн грн, встановлено факти зайвих виплат соціальної допомоги – 0,5 млн грн та її недоотримання – 45,3 тис. гривень.

Мінсоцполітики не забезпечено належної організації та координації робіт, пов'язаних із створенням комплексної системи захисту інформації Єдиної інформаційно-аналітичної системи «Діти», веденням банку даних і функціонуванням цієї системи в регіонах.

За результатами розгляду цього питання Рахункова палата рекомендувала Кабінетові Міністрів України удосконалити нормативно-правове забезпечення питання соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, за принципом «гроші ходять за дитиною», а також спільно з Міністерством фінансів України та Міністерством соціальної політики України забезпечити обґрунтоване планування загальнодержавних витрат за бюджетною програмою за КПКВК 2511110 та ефективне управління ними.

Відповідно до статті 37 Закону України «Про Рахункову палату» надсилаємо в порядку інформування.

З повагою

Т. в. п. Голови

О.С. Яременко